

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések 's előléptetések; budapesti napló: a két főváros közti közlekedés, irodalmi újdonság, nemzeti játékszín; 's a t.; magyar nemz. akadémia, a józsefnapi sokadalom 's h. termékár; Nyitra megye évnegyedes közgyűlése; ezafolata a' surányi színhallott iránti hírek; beregszászi ovás; dunagőzhajózási közgyűlés—vége—; 's a t.) Spanyolország (a' cortest Espartero fogja megnyitni; 's a t.) Anglia a' tengeri erő szaporítottak; 's a t.) Franciaország (A' titkos költségek vitatása 's megajánlása; pairkamrai módosítvány Paris megerősítettéséről; üz-szejördülés egy amerikai republicával 's a t.) Németország 's Olaszország. Dunavizállítás. —

Magyarország és Erdély.

Ő cs. 's ap. kir. Fels. R u t t k a y Károly turóczi megyei helyettes alispánt 's H e n d r e y Pál arad-megyei bíró kir. udvarnok czimmettel díszesíteni, Szilassy József kir. helytartósági fogalmazó-gyakornokot ugyanazon kormányzók tiszteletbeli fogalmazójává, R u s z e k Józ. kanonokot 's bold. Szűz monostori apátját pápai főesperessé, nemeskéri K é r y János veszprémi plébánost 's b. Sz. lucientiai apátját següdi főesperessé, S z ü c s István atalai plébánost és sümei főesperest pedig a' veszprémi székeskáptalan kanonokjává mélt. legkegyelmesebben kinevezni.

A' n. m. kir. udv. kamra a' kir. ügyigazgatóságnál megürlt két járulok-sígra W e n i n g e r Mátyást és S á g h y Dánielt nevezte ki; K o v á s s y Károly máramarosi sószállító-tisztet ugyanottani fő sószállító-biztossá mozdítá elő; R a j n i s József tárkányi ellenörködő sómázsamestert hasonló rangban a' szatmári kir. sóhivatalhoz tette által (saját kérelme következtében), helyébe pedig Á r v a y János cs. kir. nyug. hadnagyot 's pesti sótisztgyakornokot alkalmazá. K ö h l e r Károly rudersdorfi harminczadi utlevélvizsgáló nyugalmaztatott.

Budapesti napló: Hajóhidunk szorgalmasan dolgoznak, 's jövő hét elején bizonyosan meg fog rajta nyilni a' közlekedés, a' két szomszédváros lakosinak nem csekély öröme, kiket eddig a' hajósok durva engedetlensége 's rendőrségi léha fölügyelés rendkívül bosszanta. Valóban méltó bámulatra gerjeszt annak megmondolása, hogy annyi év óta még semmi üdvöst nem tudtak e' tárgyra nézve kigondolni, ámbár minden évben egy két hónapig napról napra zajosban hangzott e' miatt a' l a k o s s á g p a n a s z a. Ehez járult még a' esolnakok kényelmetlensége 's tisztatlansága úgy hogy valamennyire kényesb izlésű vagy jobb öltözötű hölgyek nem igen szánhatták el magokat egyik városból másikba hajózásra, főleg ha még azt is megmondolák, hogy a' keskeny és karfátlan part-pallókról csak baj 's veszéllyel juthatnak esolnakba, mert az özszeseregglő emberek olly tolongást visznek véghez hátulról, hogy nem egyszer valánk szemtanúk, midőn egy két embert hasig vízbe is taszítottak. Mikép türhetni el sokáig olly veszélyeztető rendtelenséget két olly nagy népességű város közt, az megfoghatatlan, miután néhány forintnyi költség 's ezélszerű fölügyelés mellett minden olly kellemetlenséget olly könnyen el lehetne háritani! Azt nem is akarjuk említeni, hogy az evezőlegények goromba szitkokkal halmoznak el mindenkit, kik, talán épen apró pénz nem levén nálok, fizetés nélkül hagyják el a' esolnakot, 's hogy gyakran, mit szinte több ízben láttunk, hátához csapják az önkéntes adományt annak, ki igen keveset talált nekik nyújtani. Legyenek gorombák, ha már ennek csakugyan meg kell lenni, 's fizetessék is magokat, miután a' hid hasznosbérleje nem fizeti őket, hanem csak a' pénzt szedi a' szegénységtől; de legalább aztán szolgáljanak illőn a' közönségnek, 's gondoskodjanak kényelméről, 's ne állapodjanak meg a' partok legsárosb 's legmeredekebb részein, hogy aztán a' hölgyek szurtos partsuhanczok által kényszerüljenek magokat jó borralvalóért a' ladikról ölben szárazra cipeltetni. 'S mi több, 9 évi személyes tapasztalás után mondhatjuk, hogy e' botrányos rendtelenség olly magosra még soha nem hágott, mint épen az idén! Bár kevésb méltó oka lenne panasra jövő évben a' közönségnek, mi úgy volna talán legbiztosb sikerrel elérhető, ha holmi kóborok helyett, kik a' hidbérletül fizetést nem kapván, a' közönséget ugyszólván kénytelenek zsarolásaikkal bosszantani, inkább rendes katonasági hidászok v. csajkások fordítatnának e' szolgálatra, mert mégis csak igen kellemetlen ám az, midőn rossz szolgálat mellett még gorombaságot is jó pénzen kell vásárlani! — A' Kisfaludy-társaság, mint hírlik, a' korán elhunyt népszerű költőnk munkáinak új, díszes és olcsó kiadásával szándékozik a' közönséget meglepni, mivel a' korábbi kiadás már egészen elkelt, ámbár drágasága (10 pgő for.) és haladó korunk kívánatinak meg nem felelő külseje nem igen tehető azt a' nagyobb közönség előtt kapossá. A' társaság ezen új kiadással háláját kötelezendü le maga számára az olvasó közönségnek, 's egyszersmind pénzerjét szaporítandja, mert elhunyt Jeles költőnk olly sok tisztelővel bir még most is, hogy ez új kiadás bizonyosan hamar el fog kelni. Bár minélelőbb létesülve láthatnók e' korszerű vállolatot! — A' lánczhidi részvények még ki sem bocsáttattak, 's már is annyira kerestetnek, hogy zsidók és hajhászok 6 pCtnyi keletfölséggel kínálgatják azokat, kiknek reményök van részvényekhez juthatni. — A' józsefnapi pesti sokadalom nemcsak az ohajtsának nem felelt meg, de még a' méltányos várakozásokat sem közelítette, mikép azt az alább következő árkeletből láthatni. — Nemzeti színpadunkon f. hó 12kén „Sevillai borbély“ dalmű 2 felv. adaték; Suppek Klára, Rosina szerepében első színi próbáját tevő 's buzdításal fogadtaték; hangja azonban olly igen gyöngö, hogy színpadon használhatását épen nem reménylhetni, mi annál sajnosabb, mivel zenészeti jártassága különben igen dicséretes; 13ikán „Lucza széke“, dráma 3 felv., írta Katona József; e' színpadon először adaték ezen dráma, melly egyébiránt olly gyöngö, hogy épen nem ismérhetni meg benne „Bánk bán“ derék szerzőjét; 14ikén „Ludas Mátyi“, bohózat 3 felv., írta Balogh István, zenéjét Szerdahelyi; 15ikén közkívánatra (a' ezédula szerint) „Büvös vadász“ dalmű 4 felv., Agatha szerepét Mochonaky Amália éneklé, 's erős tiszta hangjával szép reményekre jogosítá föl a' közönséget; 16ikán „Idegennő“, szinj. 5 felv. Weissenturn Janka után ford. Kiss Iván, 17ikén „Al-Endre“, dráma 4 felv., írta Szigligeti; 18ikán Nádorunk ő fhsége névnapja ünnepére a' szinterem teljes kivi-

lágítása mellett „Rózsa“, vigj. 3 felv., írta Szigligeti. Sajnosan tapasztaltuk, miszerint a' nemzeti színház megnyitása óta alig volt még vásár, melly alatt olly kevés néző látogatta volna színházunkat mint most; mit azonban nem csudálhatni részint a' nem sok vidéki, részint a' ezélszerűen vásári játékrend miatt, mert az egész két heti játékrendből csupán „Al-Endre“ bizhatott vonzó erővel a' vásári közönségre, a' többi darabokat pedig vagy ismeri már a' vásári közönség, vagy nem tarthatá izléséhez 's várakozásához szabottnak. Vásári játékrend-szerkesztéskor nem tanácsos egyedi szempontból kiindulni, hanem a' közönség izlésének kell tulnyomóságot adni, ha akarjuk, hogy a' pénztár is érezze a' vásárt, mit mostani viszonyink közt, országos segély mellett sem hagyhatni tekintet nélkül. A' viszonyokat 's közönség kívánatit ismerő 's méltánylani tudó teljes hatalmu igazgató alkalmasint nem fogna olly ezéltévesztőleg rendelkezni. Jövő hétfőn, az országos választmányi titoknok hivatalos tudósítása szerint: „Devereux Róbert“ új dalmű jutand először színpadunkra, 's ugyan jövő héten Scott Emma, Romeo szerepében nyitandja meg vendégjátékai sorát. N. I. —

A' ma végre jutott józsefnapi sokadalom hazai termékink középárára nézve következő arányt tüntetett elő: timsó (fehér) mázs. 6 fr. 30 kr., ánizs 11—16 fr., pályinka (gabona) közöns. akója 6—7 fr.; erősbnek foka 17—19 kr., seprőpályinka akója 8—9 fr., bányági szilvapályinkáé 10—12 fr. szeremié 12 fr.; 32—35 foku borsesz foka 20—24 kr.; körösbogár (természeti) fontja 1 fr. 24 kr. — 1 fr. 30 kr., toll mázs., ágyi fosztatlané 13—16 fr.; fosztotté 30—110 fr., pehelyé 90—140 fr.; irótoll ezre 1 fr. 12 kr. — 1 fr. 36 kr.; bőr párja, borjué 2 fr. 24 kr. — 4 fr.; birkáé 1 fr. 30 kr. — 2 fr.; magyar juhé 1 fr. 20 kr. — 1 fr. 50 kr.; báránybőr 48 kr. — 1 fr. 12 kr.; gida—v. gödölyebőr 48 kr. — 1 fr. 50 kr., nyulbőr száza 18—22 fr.; ökörbőr párja 17 fr. 36 kr. — 26 fr.; tehéné 12—16 fr. 48 kr., lőé 4—5 fr., köménymag mázs. 7 fr. 30 kr. — 9 fr. sárgitófáé 3 fr. 30 kr. — 4 fr. 30 kr., gabona pozs. m., bányági tisztabuzáé 2 fr. 12 kr. — 2 fr. 16 kr.; másvidékié 2 fr. 8 kr. — 2 fr. 24 kr., kétszeresé 1 fr. 40 kr. — 1 fr. 48 kr.; rozsaé 1 fr. 40 kr. — 1 fr. 42 kr., árpáé 1 fr. 20 kr., — 1 fr. 24 kr.; zabé 1 fr. 4 kr. — 1 fr. 8 kr.; kukoriczáé 1 fr. 20 kr. — 1 fr. 24 kr.; rongy mázs. közönségesé 2—3 fr. jobbféleé 3 fr. 24 kr. — 7 fr.; kenderé, apatini gerebenzette 20—34 fr., nem gerebenz. 8—10 fr.; méz, bányági fehéré 16—17 fr.; sárgaé 14—15 fr.; barnaé 12—14 fr.; rozsnaié 20 fr.; szarv (szarvasé) száza 44—45 fr.; ököre 26—34 fr.; bivalyé 28—30 fr.; tehéné 12—14 fr.; szarvesucsé 5—10 fr.; marhaköröm ezre 5 fr. 30 kr. — 6 fr.; gubaes ó másodrendű köb (120 fontjával) 9—10 fr. 30 kr.; új elsőrendűé 13—14 fr.; olasz-kapor (Fenehel) mázs. 16—18 fr., asztalosenyvé 24—26 fr., olajé, vadreprezéből 17—17 fr. 15 kr., vetett reprecéből 18—18 fr. 15 kr., tisztázotté 19 fr. 30 kr. — 20 fr. 30 kr.; lenolajé 17 fr. 30 kr. — 18 fr.; kenderolajé 17—17 fr. 15 kr., hamuzsír, illyriai 11 fr., fehéré 9 fr. 45 kr. — 10 fr.; kékésé 8 fr. 30 kr. — 9 fr., kéké 8 fr. 6 kr. — 8 fr. 24 kr.; lőszöré, főzötté 's fonotté 40—54 fr.; nyers hosszué 58—75 fr.; rövidé 32—36 fr.; luczernáé 18—22 fr.; stájer lóhereé 22 fr.; vadsáfrányé 32—34 fr.; gyapju: egyenyir. finomé 72—85 fr.; középf. 44—68 fr.; közöns. 30—40 fr.; kétnyir. téli finomé 48—55 fr.; középf. 36—46 fr.; közöns. 26—32 fr.; nyári finomé 48—56 fr.; középf. 40—47 fr.; közöns. 28—38 fr.; bárányé 50—110 fr.; bőrrül nyirotté 46—75 fr.; timárgyapjué 30—40 fr.; bányági kézzel mosott zigaráé 32—36 fr.; kézzel mosott magyarfürtösé 30—34 fr.; feketeé 16—25 fr.; zsiré 16 fr. 30 kr. — 18 fr.; szappané szegedi 12 fr. 48 kr. — 14 fr. 24 kr.; fekete szegedié 14 fr.; finom sziksóé 13 fr.; közöns. 10—10 fr. 30 kr.; dohányé debrői 1 rend. 14—20 fr.; másodr. 9—12 fr.; harmadr. 6—7 fr.; (debreczentáji nem volt); pécsi első. 7—9 fr.; másodr. 5—6 fr.; szegedi első. 10—14 fr.; másodr. 6—9 fr.; harmadr. 5—6 fr.; tiszaméltékié 6—15 fr.; fagygyué, olvasztott 19 fr. 30 kr. — 21 fr. 30 kr.; tömlőbelié 20 fr.; 42 kr. — 21 fr. viaszé rozsnai és bányágié 82 fr. 54 kr.; bor, tokaji átalagja 50—120 fr.; ménési akója 28—60 fr.; budai ó veresé 6—12 fr.; újé 2 fr. 30 kr. — 3 fr.; 40 kr. budai fehér óé 5—8 fr.; újé 3—3 fr. 30 kr.; pesti kőbányai óé 6—10 fr.; újé 3—3 fr. 30 kr.; hegyi veres és fehér óé 6—20 fr.; újé 3—4 fr. 30 kr.; sikföldi fehér és vöröse 2 fr. 30 kr., borkő (fehér) mázs. 15—17 fr., vöröse 13—14 fr. 30 kr.; alcana—gyökeré 5 fr. 48 kr. — 6 fr.; aszuszilváé 7—7 fr. 30 kr. Özszesehasonlíván e' vásári középárt, a' mult novemberi szakadalméval, kitünik: hogy akkorihoz képest most árban emelkedett: borju és birkabőr, sárgitófa, jobbféle rongy, méz, ökör és tehénzsarv, és szarvesucs, új gubaes, mindennemű reze és lenolaj, mindenszályu hamuzsír, az egyenyirettü középf. gyapju 8 frtal mázsánként, 2nyir. közöns. finom 2 frtal, bárányé 5 frtal, bőrrül nyirotté 4től 20 frtal, timárgyapjué 7 frtal, magyargyapjué 1 frtal, fekete furtgyapjué 2—7 frtal, sziksó, döbri első. dohány 2 frtal, pécsi 1 frtal, viasz 9 frtal, hegyi ó és új borok, és alcana orvosgyökér; — esökkentek pedig: gabonapályinka, toll és pehely—magyar juhbőr, nyulbőr száza 20 frtal, ökör—tehén és lőbőr, asztalosenyv, minden fajú lőször, 2nyir. téli finom gyapju mázs. 4 frtal, zsiré 2 frtal, szappan 's a' dohány minden alantabb fajával együtt a' fagygyu is. Minthogy pedig a' vízi közlekedés meg nem nyílt, az utak roszasága, sok helyen azon hazug balhír szárnyalta, mintha a' Duna árja Pestet ujdun kiöntéssel fenyegetné, 's mi legfőbb, a' hosszszas zordou tél miatt kifogyott 's méregdrágára szökkent takarmány és pénzsükség olly gyér vidéket hozza sokadalmunkra, nem csudálhatni, ha a' gyár- és kézművek is léha vagy épen semmi keletűek voltak. Sok héti vásárunkat népesbnek tapasztaltuk, mint e' rideg mostoha józsefit. Nagy részint jövevény árosak uti költésigeket is alig voltak eladásaiukból földözni képesek. Ezekhez 's a' körülményekhez képest türhetőleg is alig keltek a' pamut és gyapjuszővetek.

Ns Pestmegyének f. hó 16kán kezdett 's most is folyton tartó gyűléséről jövő alkalommal. — A' katonaság-elelmezési tárgyban kirendelt országos választmány cs. k. Főhő-Nádorunk ő fens. k. meghívó határozata szerint f. hó 26kán jövend össze, Pesten a' n. m. főváros elnöksége alatt tanácskozandó.

Magyar tudós társaság kis gyűlései. Február 22kén a' titoknok gyászbeszéddel nyitotta meg az ülést Hoffner József állatgyógyintézet igazgató és acad. lev. tag felett. Utána Podhradczky József I. v. tag értekezése olvastatott Sylvester János XVI-d. századbéli nevezetes írónk némi eddig ismeretlen latin versezetéről. — Ugyanekkor Kovách Lászlónak értekezése a'

bankügy és Európa némely jelesebb bankjairól, Pulszky Ferencz rt javaslatára a Tudománytárban közre tétetni —, egy műtani 's egy költői munkának pedig bírálók, rendeltettek. — Vass József kegyes szerzet tagja a társaság tájszógyűjteményét újra egy csapat göcseji szavakkal bővíté. — Gróf Teleki József elnök Regiomontanus János kalendárioma egy jeles példányát mutatta be a könyvtár számára (szól 1475—1506 évekre; nyomatott Ágostában, Radolt Erhardnál; 4) Hasonlókép a könyvtár, e hónapban a következő szerzők bővíték saját munkáikkal: 1) Horváth Mihály lt: A magyarok története Európába költözésüktől mostanig. Pest, 1841. 2) Nagy Ignác lt: Színműtár, XVIII-d. füzet. Buda, 1841. 3) Somogyi Károly: A törvények iránti engedelmességről. Jutalmazott pályamunka. Buda, 1841. 4) Szabó János: Descriptio persici imperii. Jutalmazott pályamunka. Heidelberg 1840. és: A hazabeli kisebb iskoláknak jobb lábra állításáról. Pest, 1841. 5) Szűcs István: Beszédék, melyek a debreczeni jogtanítói székbe lett iktatása alkalmával tartattak. Debreczen, 1840. A kéziratárba pedig Péchy László Kazinczy Ferencznek némely, fogságából anyjához írt, eredeti leveleit, Schedel Ferencz pedig néhány XVII. századbeli magyar leveleket adtak be. —

© Nyitra tavasz elő 10én: F. hó 1én és a köv. napokon megyénk évnegyedi rendes közgyűlésén a hazát jelennel ingerült feszültségben tartó vegyes hazasságok ügye ismét szönyegre került. Mert jóllehet Nyitra Rendei a kebelükben történt indítványra még m. évi dec. 1jén a vegyes házasságtól szokott áldás 's egyházi szertartások megtagadására czélzó érseki 's püspöki körlevelek, mint az 179°: 26. t. cz. tartalmival összeütközöknek visszahúzatása iránt ő Felsőházhoz alázatos felirással járultak, az 1647: 14. t. cikknek az illető járási szolgabírák bejelentésére minden illy előfordulandó törvénytelen esetben sikereltetését is elhatározván, de már előre várni leheté, hogy az e' hazában annyi élénk surlódásokat okozott tárgy, e' megyében is ama' hozott végzés leheté módosítására első alkalommal erős törekvést szüend. Illyes előérzetekkel, de a' párt saját nézetei szerint lépven kiki a tanácskozási terembe, a' nagy számmal egybesereglett Rdeket üdvözölő alispán ur által előterjesztett tárgyak közül kiszemelt Pest, Vas, Abauj, Máramaros, Esztergam, és Zala vgyék levelezései olvastattak föl. Mire is a' jobb oldalt elfoglalta kath. papság szónokai számos nemességgel a' vitaközösöket megkezdvén, élénkül folytának ezek: a' baloldal részéről színtolly remek szónoklatu, beszédekkel viszonzotván. Az áldás 's egyéb egyházi szertartások megtagadása helyességét vitatók, és a' törvényes 600. for. bírságtól menekedni ohajtóknak a' hierarchia függetlenségén; az egyházi szertartásoknak a' polgári törvényhozás alóli kivételén; az 1647: 14. t. cz. jelen esetre nem alkalmazhatóságán; az 179°: 26. t. cz. értelme 's rendelkezése magyarázatán alapult fő okaik — a' törvények 's ezek fonalán hozott végzés teljesítése mellett harcolók által részint sz. István, László és Kálmán idejében a' papok disciplinárius tárgyak, és vallási szertartások körül hozott számos törvény tartalmaival; Ulászló III. decr. 63. és 1495: 31 t. cz. világos rendelkezéssel a' szabad vallásgyakorlat körül 1608. és 1647ki békekötések, és hitlevelek, és az 179°: 26. t. cikk. sérthetlenségével, mik az egyházi rend folytonos, de megsemmisített ellenmondása félrevelésével alkottattak; részint minden statusnak az egyház és vallás dolgai körül tagadhatlan fölviagyazói jogával; Kálmán II. k. 15ik a' házasság szertartását megállapító fejezetével; a' placetumnak Kálmán, Mátyás és Ulászló országlásaiabol merített történeti példák nyomain 's országgyűlések, és apostoli királyink által a' pápai bullák körül jelen időkiig szakadatlan gyakorlatával; részint az 1647ki 14. t. cz. mely a' valláshatározatok áthágóji ellen fenyítékét rendel, világos tartalmival, az 179°: 26. t. cz. 15. és 16. §. nak ötven évi szokás által is magyarázott és megerősített értelme 's rendelkezéssel czáfollattak. A' hosszas és érvényes vitáknak, mik egy albion meeting jellemét viselék, egész foglalatját, minden oldalit 's vonatit adni, tul van e' lapok szük körén, terjedelmökkel a' Timesnak óriás hasábjait is betöltendök. Azonban délutáni 4 óra tájban a' hatalmas 'maradjon' és 'ne maradjon' közötti kiáltozás szünni nem akarván, a' szavazók száma szaporodott, közhevűltségben egy pani nemes S. J. G. J. urat megtámadván, rögtön széksértési törvényes bírságban marasztaltattott, és az ítélet rajta végre is hajtatott. Ezen intermezzo után a' tanácskozások esti 6 óraig terjedvén, 's a' följegyzettek közül még sok a' tárgyhöz szólani akarván, folytatásuk másnapra halasztattott. Martz. 2kán a' félbenschakasztott tanácskozás olly renddel, hogy a' följegyzett még nem szólók a' már szólók előtt elsőséggel birjanak, folytatattván, szembetűnt a' baloldaliaknak időközben béscereglett nemesség általi erősülte. A' jobboldal részéről a' tenapiakkal együtt 23, a' baloldalérol 43. szónok illő dísz és esendél kihallgattatván, az elnök kijelentése, miszerint, a' szólók többsége oda járul, hogy az előtti végzés egész kiterjedésében maradjon meg, öröm-rivalgást fakasztott. Olvastatván Borsodmegyének a' mult országgyűlési t. cikkkeknek a' törvényhatóságokhoz elkésett megküldése 's becsúszott nyomtatási hibák ellávoztatása tekintetéből azon fölszólítása, hogy jövőben a' törvénycikkelyek hiteles alakban az országgyűlés alatt minden törvényhatóságokhoz elkészülvén a' követek által jelentéseik mellett a' megyéknek mutattassanak be: pártoltatása utasításul a' jövő országgyűlésre följegyeztetett.

Dunagőzhajózási társaság ülése (Vége). Az ülést Geymüller János Henrik b. nyitá meg az igazgatóság nevében már közöltük előadással. Ezután tanácskozás és határozás alá vétettek következő a' programában már hirdett tárgyak, és pedig: 1) Az 1840iki jövedelem-fölösleg mire fordittatása. 2) Az 1840iki sept. 28iki közgyűlésen kinevezett választmány munkálkodási, és 3) az igazgatóság évenkénti megválasztatása, az alapszabályok 11ik cikkjé értelmében, tekintettel Benvenuti J. B. ur benyújtott kilépési nyilatkozatára. 1) Az igazgatóság ismételve fejezé ki azon már az előadásban kimondott nézetét, hogy az előterjesztett számolásokból kimutatott jövedelemfölösleg, mely 89,160 fr. 23 krból áll pőben, a' tartalékalap II. számú rovatába irassék, hogy ez által nemcsak a' történhető előre nem látott károknak, hanem főleg a' hajók lassankinti romlásának 's gyakori építkezéseknek az egész Liuz, Konstantinápoly és Trapezunt közti vonalon, nagyobb földözés és tar-

talékerő eszközöltsék; ha pedig csakugyan fölös osztalék-fizetés határozatnék, ugy a' társaság saját érdekében azt minél kisebbre kellene szabni. Mayr János az igazgatóság e' véleményében osztozott, 's legfőlebb 1 pCnyi, vagyis egy részvény után öt pő forintnyi fölös osztalékot velt kifizetésre ajánlhatni, mivel ezuttal a' régi hajókra semmi sem rovaték le, és így kívánatos, hogy a' tartalékalap 2 számú rovatja erősítésére nagyobb mennyiség fordittassék. — Pidoll udv. tanácsos ur tökéletesen azon nézethez csatlakozék, miszerint ezuttal semmi fölösleget nem kell kiosztani; ellenben megjegyzi, mikép a' tökemennyiségek pusztá fölrovását a' tartalékalap II. számú rovatához nem tartja elegendőnek, hanem nézetei szerint sokkal inkább fekszik a' társaság érdekében az, hogy a' hajók tulajdonképi becséből valódi lerovásokat eszközöljen, 's ez által az illető tökerovatot időnként csökkentse, mely indítványt jövedő számolásoknál tekintethe igéré venni az igazgatóság. Ezután az igazgatóság fölszólitá a' jelenlevő részvényes urakat, hogy egyikök azon kimondott ohajtása fölött, miszerint semmi fölösleg — kiosztás ne rendelkezék el, fölkeléssel határozzanak. Miután erre csak a' részvényes urak kisebb része emelkedék föl, 's a' kiadandó osztalék mennyisége iránt is több különböző vélemény nyilatkozék, tehát egyedi szavazásra került a' dolog, következő eredménnyel: 53 szózat minden részvény után 5 pő for. osztalék mellett nyilatkozott, 4 szózat 10 forintnyit kívánt, 41 pedig minden osztalékot elhagyatni ohajtott. Ennek következtében határozattá lön, hogy fölös osztalékul minden részvény után 5 pő forintjával — — — — — 31,500 fr. — kr. fizetessék ki, és csak — — — — — 57,960 fr. 23 kr.

adassék a' tartalékalap II. számú rovatához, azon — 89,160 fr. 23 kr. mennyiségből, mely az 1840iki nyereség-fölöslegből, a' 19 sz. alatti jelentés szerint, e' rovatra határozatott. 2) Fries Móricz gr. urat az igazgatóság megkérte a' gyűléssel tudatni az 1840iki sept. 28ikán tartott közgyűlés által kinevezett választmány (mellynek ő tagja volt) tanácskozási és munkálkodási eredményét. Fries gr. ur annak következtében a' m. számban közölt jelentést terjeszté elő, 's a' választmány nevében 12 tagu biztosság kinevezetését indítványozta, a' részvényesek sorából, 's a' kijelölt föltek alatt. Az igazgatóság, több részvényes fölshzólítatván előbb véleménye kimondására ez indítványok iránt, azokkal tökéletesen meg egyezöknek nyilatkozék 's e' tekintetben csak két észrevételt gondolt elmondandónak, először is a' választmány által indítványozott 3ik pontra nézve, mely szerint a' választmány két tagja mindenkor jelen fogna lenni az igazgatóság rendes ülésein, az ügykezelés minden késletési elkerüléseül azon határozást vélte szükségesnek, hogy az igazgatóság a' választmány által kinevezendő két tagot üléseire mindenkor meghíni tartozzék ugyan, meg nem jelenésök esetén mindazáltal ügyhatálya semmi tekintetben akadályoztatva ne legyen. Továbbá a' választmány azon indítványára, miszerint az alapszabályok 23ik cikke, mely a' közgyűlésekben mindenkor megújítandó elnököt tárgyazza, ismét folyamatba tétessék, azt jegyzi meg, hogy az e' tekintetben követett gyakorlat a' közgyűlés korábbi határozatából származik, mely megismerte, mily nehéz lenne egy köréből választandó 's az ügymenettelökéletesen ismételten tagnak a' tanácskozást vezérteni, 's ezt azért az igazgatóságra hártá. Ez iránytalanság most az állandó társasági választmány kinevezetése által egészen elmarad, 's így az igazgatóság örömmel vette észre azon lehetőséget, mely szerint az alapszabályok eredeti határozatához ismét visszatérhetni. Wertheimstein Leopold ur megjegyze, miszerint ő a' választmány indítványát ollyannyira czélszerűnek tartja, hogy elfogadtatása a' közgyűlés által kétségbe vonni teljességgel nem birja. — Robert Lajos ur ellenben megjegyzendök vélte, miszerint ő az igazgatóság szertartásából és új választmány képzéséből semmi hasznot nem ígérhet a' társaságnak, mivel ez által az ügymenetel igen bonyolulttá leszen, mi a' vállalatra is szükségkép akadályos hatásu; véleménye szerint a' vállalat gyarapulására lényegesb érdekü az, hogy az igazgatóság 5 tagból álljon, t. i. 4 tanácskozóból és egy minden szükséges tulajdonsággal bíró igazgatóból, ki az egész vállalatot saját felelőssége alatt vezérleje, 's fáradozásaért részt nyerjen a' tiszta haszonból. Azon előterjesztett fölvilágításra, hogy itt épen nem az igazgatók szaporítása van szóban, hanem csupán olly választmány alakítása, mely az indítvány szerint csak tanácsadólag állítatik az igazgatóság mellé, egyebiránt pedig egyenes befolyásban az ügyvezérlésre nem részesülend, mi egyszersmind minden az iránti aggályt elmelölöz, hogy ez által az ügykezelést nagyobb bonyolultság vagy leheté akadályoztatás érhetné, — ugy színté azon megjegyze, miszerint nyilvános hasznára szolgál a' társaságnak, ha díjtalan igazgatókkal birhat, mig férfiak találkoznak, kik a' társaság ügyeit fizetés nélkül buzgalommal 's figyelemmel vezérlik, — Robert ur színté a' választmányi indítvány mellé állott. — Erre ezen indítványt a' jelenlevő részvényes urak egyhangulag elfogadák, azonban az igazgatóság azon módosítása szerint, hogy az mindenkor tartozzék ugyan a' választmány által kinevezendő két tagot üléseire meghíni, de netalán elmaradásuk általi ügy-hatályukban ne gátoltassanak. Színté egyhangulag határozattott, miszerint e' kinevezendő választmány egyszersmind fölhatalmazva legyen a' már meghatározott hajószaporítás iránt az igazgatósággal tanácskozásra, annak eszközlésiére, 's az erre szükséges pénzerőnek a' társaság rovasára megszerzése iránt minden alkalmas és czélszerű eszköznek azonnali foganatosítására. — Midőn ezután a' választmány kinevezetése került sorra, Fries gr. ur megjegyze, miszerint a' részvényes urak közül többen talán kívánatosnak találándják, hogy a' választás csak a' jelen jegyzőkönyv kinyomatása és közlése után történjék meg, mivel abból és az ahoz csatolt választmányi jelentésből ennek indítványát jobban fogják megismerhetni. Ez ajánlat azonnal egyhangulag elfogadtaték, 's határozattá lön, hogy előbb a' jelen jegyzőkönyv nyomatása és kiosztása eszközölend, 's hogy aztán a' részvényesek 14 nap mulva, ezen jegyzőkönyv kiadásának a' bécsi német lapban megjelenendő híril adata után, szavazó-iratkaikat a' központi hivatalszobába utasítsák, mely ezelből meghívtak a' szavazattal bíró részvényesek nyomtatott névjegyzékinek a' társaság hivatalszobájában átvételére. 3) Az igazgatóság megválasztatását tárgyazólag mindenek előtt Colredo-Mannsfeld Ferdinand gr. ur emelt szót, nyilvánítván, miszerint azon meggyőződést táplálja, hogy az egész gyűlés érzelmeit fejezi ki, ha legforróbb háláját nyilvánítja a' társaságnak Benvenuti J. B. iránt fáradsatlan munkásságáért, élénk buzgalmaért, 's kitünő gondosságaért, mellyel, mint igazgatósági tag a' társaság vállalatát alapítása óta vezérle, 's olly kitünőleg segíté annak előhaladását, egyszersmind azon legforróbb kívánatát 's kérelmét fejezvé ki a' társaságnak, hogy Benvenuti ur az igazgatásból ne vonja ki magát, 's azt legalább még egy évig folytassa, mely érzelmet a' gyűlés hangos fölkiáltással nyilvánítja. — Benvenuti ur erre válaszolá, mikép kötelességének tartja az olly dús mértékben nyert bizalmat legbensőbbleg köszönni, 's nyíltan megvallani egyszersmind, hogy az olly kitünő társulattól kilépnie, 's visszavonulnia olly haladó és virágzó vállalatból, mellyel 11 évig szeretettel táplált, igen nehezére esik; de mivel egészségi tekintetek kívánják, hogy magának némi munkássági könnyebbülést szerezzen, tehát kérelmét megújítani kénytelen az új igazgató választása iránt, egyszersmind örömmel jelentvén magát késznek, ha kívánatik, utódjának több hónapig a' vállalat minden részleteiben kalauzál szolgálani. — Miután erre beasó sajnálatát nyilvánítja a' gyűlés Benvenuti ur e' határozott szándéka iránt, 's egyszersmind a' több 4 igazgató ur iránt élénk háláját fejezé ki a' társaságnak fáradságteljes szolgálataikért, 's öket eddigi hivataljukban azon ohajtással egyhangulag megerősité, hogy azt cenzul is gyakorolják, az

5ik igazgató megválasztásához látott a gyűlés a kilépése mellett megmaradó Benvenuti J. B. ur helyére, és Klein Károly ur tulnyomó szavazati többséggel megválasztott. A jelenlevő szavazatos t. cz. részvényesek választmánya: Ottenfels b. Kiss Lajos, magyar kir. udv. ügyviselő, mint a Nádor ö. cs. kir. f. h. g. s. e. hatalmazottja. Fries Móricz gr. Huszár. Mayer János. Seiller dr. Igazgatók: Geymüller János Henrik b. Sina János b. Pereira Ad. b. Benvenuti J. B. Puthon Rudolf b.

Ha valaha valami eset czáfolatát szives örömmel közlék lapjaink, úgy annál tisztábbal 's őszintébbel a f. évi Jelenkorunk 18 számába iktatott bereg-surányi esetét, mivel azzal ennek hírelt valósága semmiségbe sülyesztetvén egy ország szerinte tisztelt családra bármi állürgygyel háruható árnyék elenyésztetik 's mind a tiszt. nő és testv. mind a tiszt. leány és vő megnyugosztaltatnak. A tisztelt testvér czáfolata imez: „A' józan értelemben pártolt 's gyakorlott nyilvánosságának minden elfogulatlan ember meleg barátja, de a' nyilvános hazugság koholói 's botránykozatók állhírek firkálói méltó megrovást 's utba-igazítást érdemelnek. A' Jelenkor idei 18dik számában egy borzasztó hazugság van közölve Munkácsról, mintha t. i. az ezelőtt két évvel a' surányi sirboltba betett néhai jó testvérem B. J. életre ébredve, borzasztó kettős halált halni kénytelenített volna! 's ezen eseménynek környülményit olly pontos adatokban írja le az értesítő, mint azokat vagy pletyka-híreken tengődő társaitól hallhatá, vagy rómképeket kottló agyában előteremtheté; ugyanezen koholmány a' Pesti Hir-lapba is beküldetvén annak szinte 18dik szám alatti vezércikkjeül szolgál, sőt a' budai Spiegelbe tekintve, hihető, hogy már külhonokban is szerteszárnyal. Az eset valósága ez: a' surányi nemzetségi sirbolt, egy újabb temetési alkalomra e' télen megnyitvatván, a' kripta ajtajának felynyitása körül foglalatos együgyü falusi emberek között indult el azon hir, hogy B. J. nincs koporsójában, mire az egyházi előljárók 's mások is a' hely szinére lemenvén azt találták, hogy (mint az akkori jelenvoltak jól emlékeznek is rá) a' talapzatra feltett külső boríték-koporsó üresen volt, a' miatt, mivel a' boldogultat — kriptába-tétel alkalmakor, minthogy nagy test volt, de a' kiállhatatlan halotti szag is a' vele hosszasabban kívántató bajlódást lehetlenné tette — a' boríték-alkotványba nem eresztették, hanem a' belső koporsót a' benne levő testtel együtt csak a' külső koporsó mellé tették le, 's illy módon mind a' két koporsó, mozdulatlan és érintetlen állapotjában találtatott; a' mi tehát ezen kívül, vagy ennél több, az, az értesítő tollából folyt (kinek pedig mind özsze is négy kis mérföldnyi távolságról, 's ugyanazon megye keblében, ha csakugyan a' híresztelés dühe csiklándozta, ideje és alkalma lett volna a' füléhez csapott hir valóságát kinyomozni) mind az merő hazugság, mellyel az egész közönséget ámitani 's kedvetlen érzésbe hozni szemtelenség, — alacsony rágalom, és éretlen guny, melly az üdvözültnék legközelebb vérségi rokonait, kik azon időben a' megyei tisztikar tagjai voltak, vétkes gondatlanság méltó gyanúja alá huzza, — kárhuzatos lélekisméretlenség, mivel a' boldogultnak különben is mélyen kesergő özvegyét 's egyetlen leányát szivrepesztő aggodásba 's kétségbe tépelődésbe borítja 's egy egész családnak különben is fájdalmas sebeit elég szivtelenséggel háborgatja, 's méltatlan sértés egyszerűsége, mivel a' hirlapok érdemes szerkesztőségeinek fáradozásait is álnok tudósításának kinyomatása jutalmául azzal szolgálja meg, hogy az illy állhírek szennye miatt, ön hitelessége veszélyeztetését rettegje. Mi egyébiránt engem illet, addig is, míg a' fenérintett koholmány híresztelőjét nevére megismérhetném, előleges elégtételül veszem magamnak azt, hogy az illy alattomoskodó 's hazug híreket áruló kofa-szülötteket, a' hirlapok szerkesztőségeinek gondos figyelmökbe, a' szemtelenül elámitott közönségnek pedig méltó megvetésébe ajánlom. Surányi martz. 11. 1841. Bay György. — A' tisztelt vő czáfolata pedig ez: „1838dik év június elején nőmmel Bay Terézszel, Bay József egyetlen gyermekével, több hétre Bécsbe utaztam; elindulásunkkor, bár semmi vérszt nem sejtítve, nőm atyjától, szerélet-szülte legforróbb könnyek közt bucsuzánk el; Bécsből visszautaztunkkor Selmecze kettős öröm közt értünk, ottani szeretett rokoninkat ölelők 's azt hive, hogy mi ipam, nőm szeretett atyja karjai közé közelitünk, de eziránt milly szörnyü vala csalatásunk 's ebből eredt fájdalmunk, ott értvén meg nem is gyaníthatott halálát nőm atyjának; mit éreztünk ekkor, azt minden inkább gyanyítja, mint azon rágalmozó, ki a' fenemlített cikket beküldötte, ki elég alacsony volt fájdalmunkat megújítani. Azon nyomorultnak nincsen fogalma arról, hogy egy példásan szeretett férj (s hogy Bay József illyen volt, felhivom bizonyosságul nemcsak az egész megyét, de mind azokat, kik őt ismerték) nem temetethetik el szin-halottan; ki bizonyosan rossz szándékból küldötte be az említett cikket; ki az által elég undok a' megboldogultnak minden ismerősi előtt tisztelben álló neje, az idő által enyhülni kezdett, sebeit felszaggatni, 's egy egész kiterjedett család nyugalmát háborgatni; azon gyalázatos rágalmozó mondom nem képes a' szeretet gyöngéd köteleit ösmerni, mellyek elég erősek lennének a' már megholtat is visszaidézni, ha ez a' lehetlenség sorában nem lenne; 's hogy az egész beküldött cikk merő hazugság, bizonyítja mind az orv. bizonyíték, mind a' hit alatt kivett 's hitelesített tanuvallomások *) mellyeket kötelesnek érzek az egész magy. olvasó világgal köz-

*) Az orvosi bizonyítványt 's hét tanuak azzal rokon hitelesített vallomását (hiteles alakban küldetvén be hozzánk) örömmel közlendjük akárhelyre, helyünk szükléte miatt elegendőnek véltük az első közleni, melly így szól: Fölzölöttatván tek. Eötvös Tam. ur által aziránt, hogy adnék körülményes fölvilágositást, az ezelőtt mintegy két évvel tek. Bay József ur halála és eltemetése idejekor Surányban történt dolgokról, mint a' mellyeknek csak épen halála előtt kevés órával érkezvén uri házához és temetésén is jelenlevén, tanuja valék; ezennel bizonyítom: hogy néhai tek. Bay József ur, kit élteben is, mint egészséges erős testalkotványu egyént jól ösmértem, nyolcz napig tartott, és a' megyei főorvos ur által gyógyított, végtére úszögbe (sphaelus) áltment bélyguladásban, az én és többek jelenlétükben valósággal meghalálozott; úgy hogy már más napra tökéletes rothadásnak indult testből, az orr- és szájnnyílásokon keresztül rothadt bűdös vér bő mennyiségben folyani kezdett a' hasnak kék fölfuvódásával, és a' rothadást jellemző egyéb jelenetekkel. Mind a' mellett még is csak harmad napon temetettvén el, annyira szagos lón a' test, hogy a' folyvást tartott füstölések mellett is nehezen lehetett a' szomszéd szobákban is te-

leni, mind azért, hogy az általam tisztelt és szeretett halott hamvainak áldozzam, mind azért, hogy hátra maradt kedveseit a' rágalom által koholt gondatlansági vád gyanuja alól felmentsem. Ezek igazolván a' beküldő gonoszságát, mit ostobaságból nem tehetett, mert ha munkácsi lakos, mint írja, úgy a' dolognak, mielőtt közhírré tenné, végére járhatott volna; azért azt Isten és világ szine előtt egy nyomorult alacsony lelkűnek nyilvánítom, 's ollyannak nyilatkozatom, kívül önlealacsonyítás nélkül nem lehet társalkodni. Eötvös Tamás.

Ovás. Beregszász, tavaszelő 11én. Jellemem ismerőji, kik tudják, hogy mondan épiteni nem szokván, csak azt, mi való, szeretem, 's kik által becsülnetni szerencsém van, hiszik, hogy állhírek hitelt nem adva, azzal a' testvérháza előtt nem is lépek fel; de kevésbbé ismerőimnél is, annak, mintha a' bánatos özvegy, kesergő magzat, vérségek és barátok kebleikben állhír közlésével sirig mardosó érzeményeket ébresztettem, és az által a' tiszteltnek halála miatti fájdalomkat öregbítettem volna — a' gyanu távoli árnyéklatát is mellőzni akarván —, ezennel nyilvánítom: hogy a' Munkácson folyó évi télutó 22kén keletkezett 's a' Jelenkor 18dik számába iktatott, valamint a' Pesti Hirlap ugyanazon számában vezércikkre anyagot szolgáltatott „Surányi eset“ közlője nem én vagyok. **) Busligeti.

Marczali martz. 11kén: Somogy-megyei mesztlegnyői lakosok isméretes ügye, melly mind azért, hogy az abba bonyolultak száma nagyobb, részint mesztlegnyőiek, de más helységekbeliek is, 's 79et teszen, mind azért hogy ezen merénylet akár irányát, akár a' merészkedők egyediségét, akár szomorú végét tekintve a' közönség figyelmét annál inkább vonta magára, mint-hogy az ez érdemben bírói eljárás iránt is különböző vélemények keletkeztek, f. h. Sán folytatva tartott megyei törvényszéken vizsgálóra vétetvén a' bírósági kérdésben következő ítélet hozatott: Ezen raboskodók ellen támasztott bünpertben a' vádló tisztü ügyvéd által némelylek, mint a' közállomány ellen feltámadók, hütlenségi perbe leendő idézés végett a' kir. ügyvédnek általadatni, a' többi pedig mint a' zendülés vétkébe merülő, ezen törvényszék által megítéltetni kívántatván: miután a' raboskodók pártfogója által ezen tett a' hütlenségről szóló törvények alá nem eshetők állittatnék, 's ennél fogva minden raboskodó a' megyebeli törvényszék által megítéltetni kéretnék, ezen bíróság kérdésének elhatározása vétetvén tehát bírói fontolás alá: Noha a' perbeli írásokból kiderülne, hogy a' raboskodók előre feltett szándékkal 's eltökéléssel az 1840ki 2dik törvény végrehajtását a' katonaállítási módjára nézve akadályozták 's a' ns vgye által megzaboláztatásukra küldött megyei 's Ö fels. fegyveres erejének fegyveres közzel magokat ellenségezve vakmerős-ködtek: minthogy azonban ezen tettek ollyanok, melly az 1723ki 9. és 3mas törvény 10 r. 14k czik. értelme szerint az ország állományának, és szent koronának felforgatására intézetett, nem tekintethetik, mert sem a' katonaállítási törvényes köteleseket általjában meg nem tagadták, sőt arra más móddal magokat késznek is nyilatkoztatták: sem az uraság és vgye robotjától azzal, ha militarisok lesznek, eszközteni kívánt menekvésök és az egész határnak ohajtott megnyerése az ország alkotványának változását magok után huzó szándéknak nem vétethetik; Ö Fels. személye ellen intézett szavak is nem általjában a' raboskodókat, hanem meghalt öreg Bográd Józsefet terhelnek, ugyanazért a' raboskodók mindnyájan nem másképp, mint a' köz csendeséget és köz bátorságot tetteleg veszedelmesen megsértőknek tekintetvén, reájok nézve egyenkint és fejenkint a' megyei törvényszék bírósága megállapítatik. Kaposvárott martz. 10én 1841. — Az ujonczok állítása nálunk még folyvást tart, az egész megyei illetőség teszen 774. azonban a' törvény hozatalátul fogva hadfogadás útján beállott megyénkbeli 5. f. h. 9eig a' községek által beállított 673. ezek közt van helyettesített 414. nős 25. a' helyettesítettek bére teszen az állításra ügyelő küldöttség jegyzéke szerint: 59,758 frt 's 48 krt ezüst pénzben, ezen kivül minden, sorshuzás által állítottat, ujoncz kapott az illető községtől néhány forint uti költséget, ezt minden illy ujoncznál legalább öt ezüst ftra tehetni; vannak azonban községek, mellyek előre történt egyezkedésük szerint sorshuzás által állított ujonczaiknak nagyobb mennyiséget is adták fejenkint, p. o. 40. 50. 60, 120 ezüst ftot; illynemü aján-dékpénzek azonban a' fenjegyzett nagyobb özszeségben foglaltatnak. A' f. e. febr. 11ki közleményt, melly a' Jelenkor 14dik számában megjelent, a' fel-írást illetőleg annyiban szükség megigazítani, hogy az nem minden, hanem csak a' tudósító megyékkel, mellyekhez még Abauj és Esztergom megyék is számítandók, rendeltetett közöltetni. —

A n g l i a.

(A' ministerség-elleni csata megnyílt.) London, február 23ikán: „Morpeth. l. irlandi választásjavító indítványa tegnap vitási szőnyegre kerülvén, eddig mellette Wood, O'Brien, Caren, Howik, ellene pedig Stanley, Young, Bateson és Lefroy szóltak. A' Sun azt hiszi, hogy a' ministerség e' kérdésben 7—8 szótöbbséggel győzni fog. — Tipperary és Kilkenny irlandi gróf-ságokban folyvást repeal-társulatba lépésre intik hiveiket a' lelkészek, mivel Irland többé már semmit sem reménylhet az egyesült angol törvényhozás-

metéskor a' koporsóhoz közel megmaradni. Ezeket fontolóra vevén, a' munkácsi névtelen tudósító állításának, hogy ezen néhai tek. ur későbbben látszatos halálból fölocsódott volna, alaptalansága és ravasz koholmánya már innen is nyilván kitetszik, ha nem tekintjük is azt, hogy a' látszatos halálból mindig csak lassan ébredni szokott egyének a' koporsóba rekesztett kevés lég táplálékot addig nem nyujthat, míg annyira erőhöz juthat, mellyel a' két erősen leszegzett koporsó fedeleit fölfeszíteni képes lehessen. Kelt Beregszászban martz. 11kén 1841. Winter Lajos m. k. Beregmegye alorvosa. Ezen másolat az eredetivel özsze hasonlítottatván, mindenekben megegyezőknek találattat. Kelt Beregszászban martz. 12én 1841. Hunyady András mk. t. ns Bereg vgye szolgabirája. Bényey László mk. ugyanazon ns megye rend. esküttje.

**) Busligeti urrol, minden lehetséges gyanu árnyékától mentesítése végett a' becsület 's lélekisméret szent biztosítása mellett kötelesek vagyunk azt nyilatkozatni, hogy tőle ezen eset felől ez Ováson kívül, soha egy betű sem jöve kezeinkhez. A' szerk.

tól. O'Connell egyik körlevelet másik után bocsátja pártfeleihez. — Londonderry mulatópalotája, gyönyörű képesarnokával együtt lángok áldozatjává lett, a kárt 3—400 ezer font sterlingre bocsúlik.

(A' tengeri erő szaporittatik.) London, márt. 21kén: „Az alsóházi választmány márt. 1sején az utóbbi évi tengerészeti-költségre 161500 font sterlinget ajánlott meg pótlékul 81 szóval S ellen, ámbár Hume igen hevesül ajánlá a' takarékosagot. E' vitázat folytatában többször szóba jövé a' juliusi szerződés 's annak káros hatása Franciaország és Anglia kölcsönös viszonyira, Peel fölszólítása következtében, Palmerston határozottan monda ki, miszerint e' két szomszéd nemzet közt semmi megzavartatásától nem tarthatni a' baráti viszonyzatnak. Politikai körökben bizonyosnak hírlík, miszerint napról napra növekszik a' remény, hogy Franciaország ismét vissza fog csatlakozni azon európai nagy szövetséghez, mely jelenleg a' világ sorát intézi. — Hodges ezredes, egyiptusi volt consul, Hamburgba fog át-helyeztetni. —

Franciaország.

(A' titkos költségek vitatása megkezdve. Elegy.) Paris, február 22kén: „A' mai követkamrai ülés rendkívül népes volt, mert a' titkos költségek fontos ügye került vitatás alá. Marion volt az első szónok, 's hathatósan füsté azon határozott roszalást, mit Jouffroy választmányi jelentése az ellenzési tagokban szült. Szerinte ugyanis e' jelentés a' már szunnyadni kezdett szenvedélyeket újra fölizgatá, 's ujjabb viharokat idéze föl. Jouffroy többi közt azt lobbantá jelentésiben a' francziák szemére, hogy ők szabadelmű intézvényekre még éretlenek. Tíz évi köziidő után tehát ismét Perier Kázmér politikáját ébreszték föl, ámbár azóta minden viszony igen lényeges változást szenvedé, 's az ellenszegülés korszaka végkép megszűnt a' kormányra nézve. Azon szín, melyben a' kérdéses jelentés az ország állapotját előtűnteti, egészen hazug, 's illy jellemű irománynak természetesen nem igen lehet inyére a' választásjavítás és sajtószabadság. Itt a' zaj, mely e' beszédet többször félbenszakasztá, annyira emelkedék, hogy Marion minden további szava ért-hetetlen maradt. Utána Carné lépe szöszékre, mondván, hogy örömet szolgált volna az indítvány mellett, de Jouffroy jelentése olly aggályt támaszta keblében, hogy azt most már teljességgel nem teheti, mert ezen új politikai evangéliom több tanjával elvei homlokegyenest ellenkeznek. A' szónok azután a' jelentés egyes pontjainak vitatására tért 's különösen a' külföldi politikát tárgyzókat ostromlá. Teulon beszédet kezdé olvasni, de folyvást növekedő kac-zaj miatt szöszékről távozni kényszerült, mire Portalis boszankodását nyilvánítá azon méltatlanság miatt, miszerint az ünnepélyes vitakozást aljas bohózzatá torzítja a' kamra, 's fölszólítá a' ministerséget nyilatkozásra, hogy megegyezik e' a' választmányi jelentés minden pontjában? Guizot ezt hallat-lan követelésnek nyilvánítá, 's feleletét csupán abban özpontosítá, misze-rint a' ministerség szorosán ragaszkodik a' cselekvő szellemű politikához és csupán az indítvány támogatására szoritkozik, körülményesb nyilatkozásra pe-dig magát kötelezettnek nem tartja. — A' National, Delaroché súlyos beteg-sége miatt most Thomas főszerkesztő ügyvivősége alatt jelenik meg, 's kissé mérséklettebb hangon kezd a' pairkamráról szólni, 's különösen dieséri a' páirek azon buzgalmát, mellyel a' dolgozó gyermekek sorsát könnyíteni töre-kedtek. — Moskova hg, Ney tábornagy fia, legközelebb parlamenti helyét szándékozik elfoglalni, hihetőleg leginkább azért, hogy Paris megerősítése tárgyában szavazási jogát gyakorolhassa. — A' francia bank készpénze an-nyira leolvadt, hogy néhány hét múlva alig fog már többülni mint 60 millió-rul szabadon rendelkezhetni, holott eddig rendszeren 200 milliót szokott min-denkor készen tartani.“

(A' titkos költségeket a' kamra nagy többséggel megajánlá.) Paris, február 28kén: „A' tegnapi követkamra ülésben a' titkos költségek iránti egész törvényjavaslatot 90 szónyi többséggel ajánlá meg, miután az egyes cikkek mellett szinte tulnyomó többség nyilatkozott. Garnier-Pagés, leg-szélső baloldali szónok, nyíltan kimondá, mikép véleménye szerint Jouffroy indítványát a' ministerség merőben helyeslé, ámbár ovakodik azt nyilváno-san megismerni, igen jól tudván, hogy viszszaforlásra nem érkezett még el az alkalmas időszak. Kiemelé ezután a' szónok, mikép tíz év óta csak egy minis-terség (Molé) nyulhatott valódi nagyszerű rendszabályhoz, t. i. a' közbocsá-nat-hirdetéshez 's hogy Thiers ministersége előtt, mivel a' baloldalhoz me-része szitni, minden hasonló alkalom zárva maradt, hogy magát a' nemzet előtt kedvessé ne tehesse; sőt ellenkezőleg, Paris megerősítését iratók az-zal alá, jól tudván, hogy e'tett azt népszerűtlené fogja tenni. A' szónok e'vadjában a' kamrai közép, czélzást vélt lappagni a' korona ellen, 's azért zúgással je-lenté ki roszalását. Végre hevesül kelt ki a' szónok a' ministerség azon tartózkodása ellen, mellyel valódi szándékát folyvást palástolgtván, ingatag politikája által napról napra kellemetlenebb helyzetbe hozza Franciaországot Európa ellenében. Utána Thiers szóla, 's előbb ministersége tetteit ótalmaz-ván, Franciaország jelen állapotjára nézve így nyilatkozik: „A' választmányi jelentés egyértelműséget ajánl Európával. Ez jó; de ha sietni akarnak Önök elszigeteltségök megsemmítésire, 's mind azt hamarkodva helybenhagyják, mit Európa Önök ellen és Önök nélkül eddig véghez vitt, ugy az eddig el-követett balságok hosszu sorához a' legnagyobbat fogják csatlani. Ha ezt te-endik Önök, ugy azon gyermeki hiuságért, hogy név szerint az öt hatalom közt megemlíttessenek, azon erőre mondanak le, melly a' francia diploma-tiának még most is sajátja. (Megindulás.) Jól tudják Önök, mikép keleten semmi maradandó végzés nem létesülhet, mielőtt azt Franciaország nagy ere-je meg neme erősíti. Mig Franciaország megmarad fenyegető elszigeteltségé-ben, addig, általános háborútol rettegés miatt Európa minden lépése ovako-dó fog lenni. Örömmel mondhatom, miszerint Franciaország tulnyomó hatal-mát most is általányosan megismerik, bizonyítja ezt azon rendkívüli törek-

vés, mellyel a' hatalmak Franciaországot ismét érdekükbe akarják vonni, 's azon aggály, mellyel mindenütt készülnek hazánk ereje ellen magokat bizto-sítani. Ismétlem tehát, ne siessenek Önök Európával ismét egyesülni, hanem várakozzanak.“ Thiers e' szavai nagy hatással voltak a' kamrára. Piscatory fölszólítá a' ministerséget: vallja meg nyíltan, vajjon szándéka e' az elszige-tültségben megmaradni? Igenlő esethen szavát igérvén a' titkos költségek mellett. Guizot e' fölszólításra a' kamra hangos kaczaja közt nyilvánítá, mi-szerint a' mostani körülmények közt semmi határozottat nem mondhat Fran-cziaország jelen viszonyiról, 's csak azt törekvék kiemelni, mikép ministe-rsége a' békét főtartá, mig Thiers kormánya alatt eddig már mulhatlanul kiütött volna a' háboru. Odilon Barrot csodálkozását nyilvánítá a' kormány e' kitérengő szavai fölött, mivel véleménye szerint az ország méltán kívánhatná, hogy nyíltan mondja ki a' kormány: akar e' Európának mindenben meghu-nyáskodva engedni, vagy pedig erőfejtő állás által, nem fenyegetőzni ugyan, hanem tiszteletet követelni? Dufaure nyíltan kimondá, miszerint ő nem he-lyesli ugyan Jouffroy szerint, de azért mégis az indítvány mellett fog sza-vazni, mivel nem tartozik azon türelmetlenek közé, kik minden javítást egy-szerre 's rögtön kívánnak foganatosítani, hanem szükség esetén várni is tud, melly várakozásából senki nem fogja következtethetni, hogy azért a' javítások-ról lemondani szándékozik. Egyébiránt Dufaure is a' haderő-szaporítás mel-lett nyilatkozott. A' vitatás többi része érdektelen volt.“

(Pairkamrai módosítvány Paris megerősítése ügyében. Elegy.) Paris, márt. 4kén: „A' pairkamrai választmány köv. módosítványát közlé a' minis-terelnökkel: „A' hadministernek 118 (110 helyett) millió frank nennyiség rendeltetik ki, egymással öszszefüggő erősítvények föllállítására St. Denis, Charenton, Ivry és Mont Valérién közt, biztossági fallal együtt Paris kö-rül.“ Bizonyost e' kérdés iránt nem mondhatni ugyanmög; de egyhangulag állítják, hogy a' pairkamra a' ministeri indítvány nem fog módosítás nélkül át-mehetni, mit aztán könnyen ministerségváltozás követhetend, mert Guizot és Soult nyíltan kimondák, hogy ez esetre a' ministerségben nem maradnak. Ekkor tehát ismét Thiers és Molé jövend kérdésbe, 's hihetőleg az utóbbi leend a' győzelem. — La Rochefoucauld Sándor gróf és francia pair márt. 21kén elhunyt. — Brougham I. Parisba érkezett. — Azon férfinak, ki oct. 15kén Lajos Fülöpre lött, neve nem Darmés, hanem Darnés. Parisi lapok csodálkozva említik, hogy e' merényre még mindeddig sem hozott ítéletet az illető hatóság. — Több lap komoly meghasonlást említ, melly napról napra mindinkább elidegeníti egymástól a' ministerség tagjait; e' hir hiteles magány-levelek szerint valótlán, 's csupán Guizot vonakodásából származik, melly-nél fogva ez nem akart Franciaország jelen viszonyiról 's politikai állapotjáról nyíltan szólni, mit Thiers pártja ürügyül használt mindenféle kellemetlen hí-rek terjesztésire. — Parisban általányosan hinni kezdik, hogy a' jul. szerző-dés alapítói olly engedélyekre nyilatkoztak készeknek, mik hihetőleg szövetsé-gben részesülésre birandják Franciaországot.“

(Komoly öszszeszedülés egy amerikai republicával.) A' National mult évi sept. 29kéről Callaoból (Peruban) következő levelet közöl: „Saillard, Franciaország főconsula Callaoban, Castilla perui pénzügyminister előtt pa-naszt emelt bizonyos kereskedési ügyben; értekezés közben öszszekozeztanak, 's a' perui minister sértő kifejezésekkel élt Franciaország képviselője ellen. Saillard személyes elégtételt kívánt, 's Buglet francia fregátkapitányt küldé e' miatt hozzá. Castilla tábornok a' kihívást elfogadá, azon megegyezéssel, hogy, mint lovassági tábornok, lóháton és dzsídával fog viaskodni. Buglet ezt nem akará elfogadni, 's végre abban megegyeztek, hogy a' párviadal lóháton és karddal történjék. Másnap azonban a' kormány katonaságot küldé a' consul szállására, és a' párviadalt eltítá, mire a' consul, mint Franciaország képviselője, a' kormánytól ünnepélyes elégtételt kívánt. A' kormány erre ta-gadólag válaszolt, 's a' consul levevé házáról Franciaország lobogóját és hivatalos ügyvitelét fölfüggeszté.“

Németország.

Az osnabrücki tartományi közgyűlést február 27re hitták öszsze, 's a' polgárrend követői már az előleges tanácskozásnál törvénytelennek, semmit-érőnek jelenték az augustusi alkotványt, és törvényszerűnek csak az 1833-ki ismerék el, és ebbeli ovásukat a' királynak megküldeni határozták. — A' sziléziai országgyűlésen köv. tárgyak fognak szönyegre jöni: 1.) tanács-kozási nyilvánosság; 2.) azon föltét módosítása, hogy csak tíz évi földbirtokos választathatik meg. 3.) annak megállapítása, hogy minden 2dik eszten-dőben mulhatlanul tartassék országgyűlés. 4.) a' fölveendő tárgyak előleges kihirdetése; 5.) az illető okleveleknek a' kormány résziről leendő közöltetése. 6.) kereskedési szabadság. —

A' nassauai kormány ezelőtt néhány évvel sarkantyut vettetett a' Rajnába, mi által a' viz folyama a' jobb partra tért, és Bieberich derék kikötővé lett. Mi-vel pedig a' szomszédok tudta nélkül semmi építést v. sarkantyut nem szabad tenni a' Rajnába és a' hessz kormány több évi diplomatai szöváltás után sem tudott valamire menni, márt. 1jére viradatkor több mint száz, kövel terhelt hajót a' Rajnába sülyesztetett, mi által a' vízfolyás a' bal partra tért, és a' bie-berichi kikötő szárazon maradt. — Hessenhomburgban több város alkotványt kér az uralkodó gróftul, de aligha nyer. —

Olaszország.

Nápoly, február 24. Nápolyban febr. 20 és 21kén éjfél tájban több má-sodpercig tartó földrengés és hullámdad mozgás volt, melly nem kis aggo-dalmat szüle, annyival inkább, mivel a' Vezuv bár mint füstölög is, még sem akar kitörni. — A' pápa minden lehető módot megkísért, mielőtt Spanyolor-szágra az egyházi átkot kimondaná. Azonban Esparterónak 200 ezer főnyi serge van 's így a' vatikán mennykövei kevés hatást tesznek rá. —

Dunavizállás márt. 19kén: 11' 4" 3" a' zerus felett.